

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt IV. Alio ejusdem Danielis loco, eadem veritas demonstratur, & de
Iudæorum calamitatibus disseritur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

super populum tuum, hoc est Hebreorum: & *super urbem sanctam tuam*, id est, Hierosolymam. Ut consumetur pravaricatio, & siue accipiat peccatum.

Ex Lirano Id est, ut delectatur peccatum, meritis passionis Christi. Non ut Rabbi Salomon int̄p̄tatur, ut desistat à pravaricationibus suis Hebrei, tempore excidij Hierosolymitani, quia ita exposta prophetia esset falsa, quia non desistent rite à peccatis Hebrei, immo, ut verè Liranus ait, sunt augures & pravaricatores, & multis alijs peccatis irritati.

Et adducatur *Justitia sempiterna*: Et adducatur Christus, quia ipse nostra est justitia, ac sanctificatio, que in via inchoatur, & in patria perficitur. Et impletatur visio & prophetia. Hoc est, omnia que de Christo a Propehiis sunt praedicta, quae luce clarissim in Christo completa sunt, ut in seconde Disparationis parte latius prolequamur.

Et ungatur Sanctus Sanctorum. Hebrei legunt Sanctum Sanctorum, hoc est, templum, arcatestamentum, & vata sanctuarum per Messiam recuperantem, 3. da, contra Jerem. 3. in diebus illis, ait Dominus, non dicent ultra: Area testamenti Domini, neque ascendens super cor, neque fiet ultra, &c. Senus ergo est, Et, Christus verè Sanctus Sanctorum, propter excellentem sanctitatem ungatur, De Christo enim dicitur, *Unde oles latitiae participibus suis*. Notandum vero hoc est elogium, quo Angelus eum, de quo loquitur, Sanctum sanctorum appellat, quod certè Christo optimè convenit, alteri cibilibus nullatenus. Is enim Sanctus Sanctorum tantum dici potest, qui Sanctos omnes longè supererit, siveque sit totius sanctitatis. Nonandum id, inquam, maximè, ut videas, quām perspicuè Angelus de Messia loquatur.

Sciō ergo, & animadverte, ab exitu sermonis, ut iterum adficietur Hierusalem. Hebrei legunt, *de exitu sermonis*, ne cogantur verba haec, de hebdomadrum initio interpretari: sed pertinunt manifestè litteram, in qua ab, non de habebut significat autem à tempore, quo proficeretur dictum, seu facultas concedetur reedificandi Hierusalem, quod promulgatum est ab ALEXANDRE 20. anno regni sui, vel certè iuxta expositionem Liran, Burg, & Galatini, à tempore, quo à Deo exiit sermo ad Jerem. de reedificanda Hierosolyma ab anno videlicet 4. Sedenz.

Rabbi Salomon. Uisque ad Christum ducem. Exponunt Hebrei usque Cyrum, qui dicitur est Christus, Isa. c. 4. 5. Sed errant; nam de eodem Christo dicitur paulò infra, occidendum esse in Hierusalem, quod Cyro convenire non potest. Recta ergo exppositio, *Uisque ad Christum ducem*, id est, usque ad tempus, quo Messias incipiet hominibus manifestari, prædicare, docere, seu usque ad illud tempus, quo incipiet Christus publica miracula edere.

Hebdomades septem & sexaginta duas erunt: hoc est sexaginta novem.

Et rursum adficiabitur platea, & muri in angustia temporum. Quasi expressius dicere, in primis septem hebdomadibus reedificabuntur muri Hierosolyma.

Et post hebdomadas sexaginta duas occidetur Christus. Post videlicet hebdomadas sexaginta duas, septem prioribus, in quibus Hierusalem renovanda est, appositiis, occideretur Christus ille, de quo supra locutus est, Messias. Hucusque vobis est explicare hujus vaticinij litteram suboblicuram proprie. Hebreorum expositiones, quae rejicimus: quaque fuisse rejicit Liranus sup. illud c. 9. Danielis, & novissime Pterius. Ex ea nunc nobis licetationem confidere: Daniel prædixit post 490. an-

nos adventurum Messiam, sed hoc tempus jam elapsum est; undecimque Autores illud exordiantur, aut quoconque modo illud concludant; ergo stultum est Messiam adhuc expedere. Major constat ex supradictis in eis exponendum Proprietiam, ubi diximus in ea sermonem esse de Messia, & septuagintas hebdomadas 490. annis conflare. Minor quoque est evidens, ergo, &c. Diximus vero undecimque autores hebdomadas exordiantur, aut quoconque modo easdem concludant, quia extant de hac varie multiplicesque sententiae, varie quoque temporum Chronologiae, ut in tanta sententiarum varietate, & humanarum historiarum incertitudine, difficile admodum sit, annorum seriem aliquam adducere, quae lectoris diligentis animum omnino sedare possit, quām idcirco prætermittimus, & studiosum ad Liranum, & ex receptoribus ad Pterium in c. 9. Danielis, & ad Suarez. 1. Tom. sup. 3. p. d. 1. scilicet 2. Legantur etiam Joan. Driedo lib. de Scriptis & dogmatibus Ecclesiasticis: & ex veteribus Eusebius lib. 8. de Demonstrat. Evang. c. 3. Tertull. etiam, qui lib. contra Iudaos enumerat hebdomadas, quem Hieronymus in Danielem sequitur. Prosper vero de prædictionibus divinis p. 2. c. 3. refert Hieronymum ac valde laudat. Nobis, ut diximus, fari esse debet hebdomadas septuaginta undecimque numerentur, jam effluxisse, atque adeò Messiam jam resuisse.

CAPVT IV.

Alio ejusdem Danielis loco, eadem veritas demonstratur, & de Iudæorum calamitatibus differit.

Tertium igitur testimonium est apud eundem Danielem post verba capite precedenti allata;

ex quo aperte colligitur eum loqui de Christo: nam postquam dixerat, post hebdomadas sexaginta duas occidetur Christus, addit: Et non erit ejus populus, qui eum negaturus est. Et Civitatem & sanctuarium dissipabit populus cum duce verture: & finis ejus vestigias, & usque ad consummationem & finem durabit desolatio. Ex hoc loco propterea licet argumentari ad nostrum institutum: quia omnino vaftatio Hierusalem per Vespasianum, & calamitas ista Judæorum, quam cernimus, est illa ipsa, quæ secundum hanc prophetiam est duratura usque ad mundi finem, atque adeo consequens est, ut factumjam Messiam advenisse, fuisseque ante istam Judæorum cladem occidum. Quod manifestissime ap. De Iudea parabit demonstrando, differentiam hujus calamitatum, quæ à Vespasiano illata, usque in hanc calamitatem perpetuo premit Judæos, atque aliarum civitatum priorum, quæst. Judei ante Salvarioris nostri adventum perpessi sunt. Hinc enim apparebit, non, sicut priores calamitates, certum quenamdam exiit, & terminum habuerunt, ita quoque usque ad hanc esse aliquando finiendam.

Si quis igitur hujusmodi calamitatum differenter, quinq; tias conqueratur, nimur quinque repetere. Principio antiquorum calamitatum, quæ acciderunt inter Iudeis ante Domini nostri ortum, tres fuerunt hanc ul omnium gravissimæ, & super alias memorabiles, tamen Prima fuit Ägyptiaca: secunda Babylonica: tertia, Iudeorum sub Rege Antiocho Epiphane, tempore rum Machabæorum Iudeorum. Inter quas & prælamentem Iudeorum calamitatem, quinque, ut dixi, tem, que norati post Do-

ministro
strenue
complisis
accedit,
& alias
prioris
eo quod
aliam
finit pre-
dictos
sunt, hujus
ve non
Gen. 15.
Ierom. 25
& 29.
Dan. 8.

Secunda
quod
hac loco
gigat
diutur-
nior alijs.

Exod. 12. 12. Exod. Captivitas autem Babylonica longè bre-
vior fuit: videlicet septuaginta annos minimè su-
pergressa. At hac Judæorum calamitas, transacta
jam mille quingentis annis, nihilominus tamen
sicut fuit ab initio, eodem nonc statu, aut etiam
peior & miserabiliori permanebat.

Deinde in captivitate Babylonica habuimus e Ju-
dæi Prophetas, ut Ezechielem, Baruch, & Daniel-

Tertia, quod in
hac care-
ant Pro-
phetis.

Quarta, q. od in
hac nulla
eis fiant
miracula
Quinta,
quod
nullus in-
signes vi-
ros ha-
buerint.

Postrem in alijs captivitatibus claruerunt in-
signes aliqui gentis Judæicae virti, qui cum summa
gratia, honore & auctoritate floruerint apud eos
Reges, quorū imperio & servitute Judæi ten-
bantur, magnas illis utilitates attulerint. Tales
fuerunt apud Pharaonem Josephus, Moyses, &
Aaron: apud Reges Chaldeorum Daniel & tres
ejus Socij: apud duos Artaxeres Persarum Reges
Esdras & Nehemias, itemque Mardonius &
Hester. Horum similes nullus in hac captivitate
habuerunt. Patet igitur non ut illatum, sic & hu-
jus, aliquem sperandum esse terminum.

Septem
singula-
ribus Dei
benefici-
post cap-

Cæterum quod à viris doctis observatum &
proditum est, etiam hoc loco videtur proden-
dum: Iudeos reverentes Babylone, amissi liberta-
tem, urbem, templum regnumque recuperaver-
eis Ju-
dæos
Babylon-

Thom. à Iesu Opr. Tom. L.

norari possunt discrimina. Nam primas illas
DEUS & venturas prædictis, & quanto tempore
duratura erant præsignificavit: siquidem, ut est in
lib. Gen. in cap. 15. prædictis: DEUS Abrahæ, poste-
ros ejus peregrinatuos in Ægypto, servitarosque
annis quadringentis: his autem exactis, excusso-
que servitus iugis, eram Chanaan possessoros.
Babyloniam captivitatem præsumtiavit DEUS
per Hieremiam, ut ab eo scriptum est cap. 25. &
29. tempus quoque ejus captivitatis, annorum
dumtaxa: septuaginta futurum prædictum. Misera-
bilem calamitatem, qua afflicti sunt, contritique ab
Antiocho, & futuam, & tribus annis ac dimidio
mansuram prædictum est à Daniele cap. 8. bujus li-
bri. Hanc vero calamitatem, qua jam diu toto or-
be confligantur Judæi, prænunciavit quidem hoc
loco Gabriel eventuram: sed finem ejus non indi-
cavit: quo silentio, & durationis ejus reticentia, sa-
tis ostendit nullo eam tempore terminandam.

Quinto non obscurè id demonstravit, quando
dux desolationem urbis, templi, & Judaicæ gen-
tis captivitatem usque ad consummationem & fi-
nem mansuram. Postea, longissima priorum
captivitatum fuit Ægyptiaca, que tamen centum
quinquaginta annos non excesit: loquor enim de
servitute & afflictione, quam in Ægypto Judæi
post mortem Iosephi pertulerunt: namque habua-
tio seu peregrinatio Judæorum in Ægypto, qua-
dringentis triginta annis definita à Mose in cap.

Levit. 2. 5.

Hac Lector uberior, atque enucleatus tractata
reperi: apud Divum Chrysostomum Oratione
teria adversus Iudeos, apud Nicolauum de Lira su-
per 6. cap. priori libri Machabæorum, & apud Pe-
trum Galatinum libro 4. cap. 17. His igitur præcla-
rissimis Dei beneficijs atque ornamenti caruere
Judei, postquam discussa Babyloniorum servitute,
in partiam regressi sunt. Sed nihilominus tamen
libertate, urbe, templo, regnoque, & quod caput
est, Dei gratia, & protectione fruebantur. His au-
tem rebus omnibus cernimus eos post illam Ves-
pasiani & Titi cladem, videlicet ob Messiae necem
nefatè patratam, usque ad hanc diem fuisse priva-
tos.

At enim respondent quidam Judæi, se hanc ea. Mala
lamitatem non pati propter cædem Messiae, qui post
quem ipsi etiamnam venisse negant: sed virtutis Titum &
explorandæ probandæque causa, scilicet ut eorum Vespasia
virtus rebus advertitur, sicut igne aurum purior at. num Ju-
que illustrior existeret, quemadmodum scriptura dæs con-
dit: *Tangam aurum in fornace, probavi electos Do- tigere,*
minus, & quasi holocaustum accepit eos. Sed hoc tel propter
ponsum mendacij atque impietatis convincitur. necem
Primò, quia hæc calamitas non modo est corpora-
lis, sed etiam spiritualis, magnam spiritualium bo-
ni um jacturam continens: carent enim Prophe-
tis, miraculis, cultu divino, & Mosaica legi ob-
servacione. Pænam autem spiritualem non ad pro-
bandam virtutem, sed ad punienda præterita sce-
lera DEUS infligit. Denique Judæi sic responden-
tes mendacem faciunt Deum: quippe amplissimis
verbis, Deus sæpe numero promittit, ut videre est
in Deuteronomio cap. undecimo, & 28. se populum
Hebreum, si quidem is bene ac piè viveret, atque
in legi quam per Mose illis dederat observan-
tia, obedientiaque permaneret, conservaturum
omni tempore in terra Chanaan, quam posside-
bat, a cunctis hostibus defensurum, cunctisque
malis liberaturum, atque omni bonorum genere
cumulaturum.

Alij respondent, se non propter necem Messiae,
sed propter alia quamplurima, & gravissima flagi-
tia, quæ admiserunt, iram Dei adversum se irriti as-
se: tantumque ejus animadversionem, & vindicati-
am, quanta nonc plectuntur, promeruisse. Ve-
rum tamen & hoc responsum falsitatis arguitur:
enim querendum ex illis est, quænam fuerint Nulla
sceleris ab ipsis commissa, propter quæ tam gravi-
sceleris puniantur. Nimirum duo reperiuntur in Sa-
cris litteris, omnium scelerum maxima, & gravissimum fue-

eis hanc tam grā-
vem ca-
lamita-
tem inje-
cerunt
prae-
Christi
necem.

simis verbis à DEO reprehensa, & acerbissimis supplicijs vindicata, scelus idololatriæ, & cædes Prophetarum: hæc duo super alia omnia DEUS exprobavit. Judæi, & propterea testatur, gravissimas quasque eorum captivitates, & calamitatis, Praefictum vero Babyloniam, ipsis conquisitæ. At qui nec post dissolutam captivitatem Babyloniam, nec post Salvatoris nostri adventum legimus Judæos aut publicè idola coluisse, aut Prophetas occidisse. Itaque post id temporis, quod ad ista duo sceleræ spectat, quodam modo melior fuit populus Hebreus, quam antea fuerat. Non igitur magnitudo & diuturnitas praesens Judæorum calamitatis, vel ad prædicta duo sceleræ, vel ad alia quæcumque, præter cædem Messiam referri potest. Sed esto fuerint idolorum cultores, Prophetas occiderint, non ideo tamen conveniens prædicti sceleribus erat praesens Judæorum calamitas. Hæc namque sceleræ fuerint antea apud illos creberrima, quocum tamen non nisi septuaginta annorum captivitate, pœnas luerunt. Nullum igitur exitum habent, nullam latebram Judæi: quoconque se venterint, tenentur constricti.

Eximia D. Hieronymi in iudeos sententia.

Juvat hoc loco referre, quæ D. Hieronymus ad hanc Judæorum voluntariam cæcitatem, perfidiæ sed arguendam posuit in Epistola 129. quam scripsit ad Dardanum: *Multa (inquit) iudeos sceleræ commisisti, cunctis circa te servis in nationibus: ob quod factum est utique propter idololatriam, cumque servis, crebro tui miseris sit DEUS, & miser judices & salvatores, qui te de servitute Moabitarum, Ammonitarum, Philistinorum, ac diversarum gentium liberarent. Novissime sub Regibus offendisti DEUM, & omnium tu provincia gente Babylonica vastante delecta es, per septuaginta annos, templi sollicito permanisti. A Cyro Rege Persarum est laxata captivitas: extrectum quoque es sub Dario templum. Que passi sis à M. dis, & Egypti, & Macedonibus, non enarrero: nec tibi adducam in memoriam Antiochum Epiphanem, crudelissimum omnium tyrannorum: nec Pompeium, Gabiniuum, Scærum, Varium, Casium, soßtissimum replicabili, qui tus urbibus, & præsertim Hierosolymæ, insultarunt. Ad extremum sub Vespasio, & Tito urbis capta templumque subversum es. Deinde civitas usque ad Adrianum Principem per quinquaginta annos manere reliqua: post illam exorsione usque ad hanc diem pauli minus, quam per quadragesimos annos, & Urbis & templi ruina permanent. Ob quod tantum facinus? Cerè non colui dola; sed etiam seruens Persis & Romanis, & captivitatibus pressus iugo Deos ignoras alienos. Quomodo clementissimus quandam DEUS, qui numquam tui ante oblitus fuerat, nunc per tantam statim temporum non adduevit, ut solvat captivitatem, & ut verius dicam, expectatum tibi mittat Antichristum? Ob quod, inquam, facinus & tam execrabilis scelus, aperiti a te oculis suis ignoras. Memento vocis parentum tuorum, Sanguinis ejus super nos & filios nostros.*

Matt. 27. Et. His effores, venit occidimus eum, & nostra erit hereditas; Et. Non habemus Regem, nisi Cesarem. Habes Joan. 19. quod elegisti, ad finem mundi usque seruitur ei Cæsi, donci gentium inter plenitudo, & omnis Israël salvus fiat, & qui quondam erat in capite, vertatur in caudam Haec enim verba D. Hieronymi.

Neque cuiquam mirandum accidat, hanc tam manifestam, testamque oraculis Prophetarum, atque locorum multorum experientia comprobata tam de Messia adventu, & morte doctrinam, non videre atque intelligere. Siquidem hæc ipsa cæcitas, una est de multis alijs, & quidem maximis Judæorum pœnis, quibus illi, propter necem Messiae, à Deo puniuntur. Duplici enim pœnatum ge-

nere multati sunt. Unum fuit corporale: & hoc triplex, annullio regni, ac dignitatis, perpetua urbis ac templi desolatio, & sempiternum exilium, immunitis malis mysterijsque referuntur.

Alterum pœna genus fuit spirituale, tanto sanè gravis, & exiūs priori, quanto & posterioribus bonis eos spoliavit, & acerbioribus malis affectit. Et hoc duplex: exæccatio mentis, & obduraçio cordis, videlicet ad intelligenda, credendaque, atque amplectenda, quæ ad Messiam pertinebant. Hoc dupli pœnatum genere plectendos esse Judæos Isaia c. 6. illis verbis indicavit: *Excusa cor 15.6. populi hujus & aures agrava, & oculos ejus clade, ne forte videat oculus suis, & auribus suis audiatur, & cor de suo intelligat, & convertatur, & sanum sum, & dixi, Usque Domine? & dixit, Donec desolentur civitatis absque habitatore, & domus sine homine, & terra relinquantur deserta. Hoc Isaia vaticinum Salvator nostrar. in Evangelio Joan. cap. 12. ad te & Joan. 12. Judeos, qui sibi credere recubabant, pertinuisse declaravit. Illud quoque quod in Deuter. cap. 28. dicit Deut. 28. Moyses de Judeis, *Percutiat te Dominus amentia, & exagitac ac furore mentis: & palpes in meridi sic ut palpare solet cacus in tenebris, & non dirigas vias tuas, omnique tempore calumniam sustineas, & opprimariu violentia, nec habebas, qui liberas te. Hoc, inquam, quod Moyses dixit, nunquam verius, quam iam in Judeos dici posse intelligimus. David præterea Psalm. 68. cum sub persona sua exposuisset, quā indignis & acerbis modis tractandus esset Messias a Judeis, scilicet propter certitudinem Prophætæ, in prædicendo futura, ulus verbi præteriti temporis, proximè varia pœnas, partim corporales, partim spirituales, tam immuni eorum leceti comparatas, sub junxit: *Fiat (inquit) mensa eorum coram ipsis in laqueum, & in retributions & scandalum: Obscurentur oculi eorum ne videantur, & dorsum eorum semper incurva. Effunde super eos iram tuam, & furor ira tua comprehendat eos. Fiat habitatio eorum deserta, & in tabernaculis eorum non sit quis inhabebet. Quoniam quem tu percussisti, persecuti sunt, & super dolorem vulnerum meorum addiderunt. Appone iniquitatem super iniuriam eorum, & non invenit in justitiam tuam. Delenantur de libro viventium, & cum justi non scribantur.***

Davide autem hæc vaticinante, propheticō spiritu, spectasse Judeos, qui Dominum nostrum occiderunt, & doctrinam ejus oppugnabant, non tantum acciperi noluerunt, restem habemus, quo non gravitor alter, D. Paulum capite undecimo Epistola ad Romanos. Qui quidem Paulus Iudæi capite tertio posteriori Epistola ad Corinthios, eleganter argomentatur, obvulos esse Judeorum sensus ciem ve ad dñia mysteria, præferim: in ea, quæ Messiam attingunt, intelligenda: Olim, inquit, non poterat Scripturæ aspicere faciem Mosis, nisi velatam, nempe ræ mystæ in hodiernam usque diem, velamen maneret Iudæi ræ in lectione veteris testamēti: quod tamen per liganda Christum evacuatur. Itaque Judeus sine fide Christi legens Scripturam, reperit eam velatam, nec menti perviam ad intelligendum. At cum primum fide Christi imburus est, velamen ex ipsa Scriptura, & ex corde ejus auctor, Iudæus 2. cap. posteriori Epistola ad Thessalonicenses, testatur Judeos expitos esse omni seductioni, & errori, eò quod claritatem veritatis non receperunt, ut salvi fierent: ideoque (inquit) misericordia DEUS operationem erroris, ut credant mendacio, ut judicentur omnes, qui non crediderunt veritati, sed consenserunt iniquitati.

CA-